

zkouškou nabídl o tom, že nemůže býti otcem žalobkyně, z čehož zjevno, že v protokole ze dne 11. března 1931 nebyl jeho důkazní návrh správně zapsán. Důkazem krevní zkouškou mínil poznatelně žalovaný vyvrátiti právní domněnku § 163 obč. zák. o svém otcovství a nebylo ani třeba, aby podrobně tvrdil, jakého výsledku co do složení krevních skupin má býti důkazem docíleno. Nesejde ani na tom, že nemanželská matka projevila nesouhlas s odebráním krve dítěti, když naproti tomu poručník jako jeho zákonný zástupce k tomu dal výslovné svolení. Ježto protidůkaz žalovaným již v řízení v první stolici nabídnutý mohl by po případě míti důležitý vliv na rozhodnutí o otázce jeho otcovství k žalobkyni, tedy na rozhodnutí sporu a dosud provedené řízení jest kusým (§ 503 č. 2 c. ř. s.) a věc vyžaduje ještě dalšího jednání před soudem první stolice, bylo se dovolacímu soudu podle § 510 odst. 1 c. ř. s. usnísti, jak ve výroku jest vysloveno.

Čís. 12551.

Byl-li žalobce, domáhající se určení, že svěrenská dohoda jest proti němu neplatná a že mu přísluší k substituční pozůstalosti silnější titul dědického práva než žalovanému, k podání této žaloby poukázán právoplatným usnesením svěrenského soudu se stanovením určité lhůty, jest již tím prokázán jeho zájem, aby příslušný právní poměr byl co nejdříve najisto postaven.

Bylo-li nejvyšším soudem právoplatně rozhodnuto, že schvalovací řízení podle § 2 odst. (3) zákona ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n., bylo svěrenským soudem provedeno podle zákona, nelze správnost tohoto rozhodnutí přezkoumávati v napotomním sporu o určení, že svěrenská dohoda, jež byla svěrenským soudem schválena, jest proti žalobci neplatná.

Kdo podle domněnky § 2 odst. (4) zák. čís. 179/1924 projevil již souhlas s dohodou o úpravě poměrů uvolněného svěrenského jmění, nemůže dodatečně zvrátiti sporem platnost této dohody.

Domněnka § 2 odst. (4) zák. čís. 179/1924 vztahuje se na námítky formální i hmotněprávní.

V ustanovení § 120 nesp. říz. není stanovena domněnka souhlasu toho, kdo dědickou přihlášku nepodal, s projednáním pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 27. dubna 1933, Rv I 225/32.)

Žalobou, o niž tu jde, domáhal se Josef L. proti pozůstalosti po Kunibertu L-ovi určení, že svěrenská dohoda ze dne 2./6. května 1925 v příčině bývalého L-ského svěrenství v Čechách svěrenským soudem schválená jest proti němu neplatná a neúčinná, že žalobci přísluší k substituční pozůstalosti záležející v bývalém L-ském svěrenství v Čechách a uvolněné úmrtím Jindřicha L-a dne 17. října 1929 zemřelého silnější titul dědického práva, než Kunibertu L-ovi, a že jest tudíž žalobce povolán k nástupnictví do této substituční pozůstalosti. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Žalobce se domáhá toho, by byl najisto postaven jeho právní poměr k substituční pozůstalosti, a jde proto o žalobu určovací podle § 228 c. ř. s. Ježto žalobce k podání této žaloby byl poukázán právoplatným usnesením krajského soudu civilního v Praze ze dne 24. září 1930 č. j. F 41/98—986 a určena mu k podání jejímu lhůta tří měsíců, jest již tím prokázán jeho zájem na tom, aby příslušný právní poměr byl co nejdříve na jisto postaven a jsou tu proto podmínky pro žalobu určovací po rozumu § 228 c. ř. s. Jest proto zkoumati, zda žalobní nárok je věcně opodstatněn čili ne. Při řešení této otázky jest především přihlížeti k obsahu spisů krajského soudu civilního v Praze, F 41/98 týkajících se bývalého L-ského svěření v Čechách, kterýžto obsah jest nesporný. Dohoda ze dne 2./6. května 1925, o jejíž neplatnost je žalováno, byla uzavřena mezi tehdeším poživatelém svěření Jindřichem L-em a čekatelem, jak byli uvedeni v usnesení zemského soudu civilního v Praze ze dne 26. března 1902, č. j. F 41/98—74, za souhlasu a přístupu opatrovníka svěření Jana Sch-a a opatrovníka potomstva Dr. Ignáce H-a. Podle dohody té připadlo bývalé L-ské svěření v Čechách dosavadnímu poživateli Jindřichu L-ovi do fiduciárního vlastnictví jako přednímu dědici, obmezeno jsouc fideikomisární substituací ve prospěch čekatele Kuniberta L-a. Po předložení dohody té soudu ke schválení vydal zemský soud civilní v Praze usnesením ze dne 30. května 1925, č. j. F 41/98—845 po rozumu § 2 (4) zákona o zrušení svěření ze dne 3. července 1924, čís. 179 sb. z. a n. vyhlášku, kterou vyzval ty, kdož by podle zřizovací listiny mohli činiti nárok na nástupnictví ve svěření, by u soudu ve třicetidenní lhůtě se vyjádřili, s tím upozorněním, že se má o těch, kdo se na vyzvání nevyjádří, za to, že souhlasí s dohodou. V naznačené lhůtě se nikdo nevyjádřil a byla proto dohoda schválena usnesením zemského soudu civilního v Praze ze dne 2. prosince 1925, č. j. F 41/98—863. Teprve po schválení dohody se ozval žalobce a podal jednak 2. ledna 1926 návrh na navrácení v předešlý stav pro zmeškání ediktální lhůty a jednak dne 7. ledna 1926 rekurs do usnesení, kterým dohoda byla schválena, v němž navrhoval změnu tohoto usnesení odepřením schválení dohody a vyslovením, že nynější držitel svěření Jindřich L. nabývá svěření jmění jako fiduciář s obmezením fideikomisární substituce ve prospěch žalobce jako čekatele. Návrh žalobcův na navrácení v předešlý stav byl právoplatně zamítnut usnesením nejvyššího soudu ze dne 21. září 1926, R I 766/26—1 (čís. 6297 sb. n. s.). Pokud pak jde o rekurs žalobcův, podaný do usnesení z 2. prosince 1925, F 41/98—863, byl rekurs ten zamítnut usnesením vrchního soudu v Praze ze dne 25. října 1926, R II 155/26—905 a dovolacímu rekursu do usnesení toho nebylo vyhověno usnesením nejvyššího soudu ze dne 19. ledna 1927, č. j. R I 1091/26—2 (čís. 6709 sb. n. s.). V usnesení tom se mimo jiné praví: »Nejvyšší soud přezkoumal napadené usnesení jediné po stránce, zda postup soudu první stolice při schválení dohody odpovídal předpisu zákona o zrušení svěření čís. 179 sb. z. a n. na rok 1924, aniž uvažoval o tom, zda stěžovatel je skutečně čekatelem ve smyslu § 2 odst. (2) téhož zákona, neboť bylo-li řízení provedeno správně podle zákona, je stěžovatel i jako čekatel vyloučen (prekludován) se svými nároky ve

smyslu poslední věty § 2 odst. (4). § 2 odst. (4) zákona ukládá soudu jedině, by vyslechl zúčastněné, čímž míní v další větě známé čekatele, kteří se zdržují na území československé republiky, a to jen tehdy, není-li jich podpis na listině ověřen, ohledně všech ostatních účastníků stačí vyzvání učiněné vyhláškou na soudní desce a v úředním listě, by se prohlásili ve stanovené lhůtě o svých nárocích na nástupnictví, při čemž má se po marném uplynutí lhůty zato, že souhlasí s dohodou. Zákon stanoví tu přímo preklusi, což má svůj dobrý důvod v tom, že zákonodárci záleželo na tom, aby poměry bývalých svěřenství byly upraveny nezvratně. Ze spisů je patrné, že soud první stolice se zachoval podle předpisů zákona. Tímto rozhodnutím nejvyššího soudu bylo právoplatně rozhodnuto, že schvalovací řízení bylo provedeno krajským soudem civilním v Praze podle zákona, a nelze proto jeho správnost přezkoumávat v tomto sporu. Dále bylo rozhodnutím tím jasně vysloveno, že o žalobci, ježto v ediktální lhůtě se nepřihlásil jako čekatel, bylo právem míti za to, že s dohodou souhlasí, a že je proto jako čekatel vyloučen se svými nároky ve smyslu poslední věty čtvrtého odstavce § 2 zák. o zrušení svěřenství. Nejvyšší soud neshledává příčiny se odchýliti od tohoto tehdy vysloveného právního názoru, ježto není nikterak vyvrácen vývody dovolacího spisu a zejména nespočívá na nějakém přehlédnutí, jak dovolatel tvrdí a jest proto míti zato, že žalobce tím, že se nevyjádřil v ediktální lhůtě, projevil souhlas s dohodou, o jejíž neplatnost nyní žaluje. Souhlasil-li však dovolatel jedenkrát podle presumpce čtvrtého odstavce § 2 zákona o zrušení svěřenství s dohodou, nemůže dodatečně zvrátiti sporem platnost dohody té, když bylo účelem tohoto zákonného ustanovení, by poměry bývalých svěřenství byly upraveny nezvratně. Nejde a ani jíti nemůže proto v souzeném případě o spor, jaký má na mysli ustanovení druhého odstavce § 9 zákona o zrušení svěřenství, a jsou proto bezvýznamné všechny vývody dovolání, pokud se opírají o toto zákonné ustanovení a rozlišují nároky žalobcovy jednak na nároky ve schvalovacím řízení a jednak na nároky hmotného práva. Čtvrtý odstavec § 2 zák. o zrušení svěřenství nerozeznává mezi námitkami formálními a hmotněprávními, takže bylo povinností dovolatelovou, měl-li proti svěřenské dohodě námitky jakéhokoli rázu, aby je uplatnil v ediktální lhůtě, která právě i k tomu cíli byla stanovena. Poukaz dovolatelův na ustanovení § 120 nesp. říz. je nemístný, ježto v něm není stanovena domněnka souhlasu toho, kdo dědickou přihlášku nepodal, s projednáním pozůstalosti. Pokud dovolatel poukazuje k tomu, že nelze udělit souhlas nejbližších tří čekatelů k dohodě mlčky, nelze otázkou tou se zabývati, neboť řešení její spadalo do schvalovacího řízení, o němž, jak již uvedeno, bylo právoplatně vysloveno, že bylo provedeno podle předpisů zákona. Je proto sporná dohoda proti žalobci platná a je neopodstatněna žaloba, kterou žalobce se domáhá určení její neplatnosti a dalších důsledků neplatnosti té.

Čís. 12552.

Ochrana nájemců.

Úplata, kterou si dal nájemník od vlastníka domu slíbíti za vyklizení, bytu, jest zapovězena, třebaže byla podle ujednání stran určena jen k částečné úhradě vyššího nájemného z nového bytu nájemníka, jenž